

Głos Ludu

Gazeta Polaków w Republice Czeskiej

Głęboki ukłon
za pracę i serce
| s. 3

Tożsamość
– pytanie na potem
| s. 5

»Slavia wykorzystała
nasze błędy«
| s. 8

Wpisy dla najbardziej zasłużonych

WYDARZENIE: W piątkowe popołudnie w Domu ZG PZKO w Czeskim Cieszynie zasłużeni członkowie Polskiego Związku Kulturalno-Oświatowego wpisali się do Złotej Księgi. W tym roku na kartach Księgi znalazło się ponad 80 nowych wpisów.

Miejscowe koła PZKO oraz ZG PZKO zgłosiły 75 wniosków do wpisu do Złotej Księgi, w tym także wpisy przyznane w memoriam. Po dokonaniu tegorocznych wpisów ostatni podpis złożył Jan Ryłko, prezes ZG PZKO oraz MK PZKO w Jabłonkowie. – Wszystkie nazwiska, które zostały dziś wpisane do Złotej Księgi, były uzgadniane przez członków Zarządu Głównego PZKO, którzy podjęli stosowną uchwałę w tej sprawie. Zatem nie była to decyzja jednoosobowa, a decyzja jedenastoosobowa – zaznaczył Ryłko.

Wpis do Złotej Księgi to najwyższe wyróżnienie związkowe, które członkowie PZKO mogą uzyskać dopiero po 30 latach działalności społecznej. – Utarło się już, że wpis do Złotej Księgi dokonuje się przy okazji różnych uroczysto-

sći czy jubileuszy. Wiadomo, że w tym roku obchodzimy szczególnie 70-lecie naszego Polskiego Związku Kulturalno-Oświatowego. Jest to najlepsza okazja, by dokonać wpisów do Złotej Księgi ludzi najbardziej zasłużonych dla PZKO – powiedział Ryłko.

Do gratulacji dołączyli się obecni podczas uroczystości Janusz Bilski, konsul generalny RP w Ostrawie, Jerzy Cieciąża, senator RC, a także Eugeniusz Delong, członek Rady Rządu ds. Mniejszości Narodowych w RC. Za oprawę artystyczną uroczystości odpowiadał zespół śpiewawczy „Nonet” z Karwiny.

MAŁGORZATA BRYL-SIKORSKA

→ *Wpis do Złotej Księgi to najwyższe wyróżnienie związkowe.*

Zdjęcia: MAŁGORZATA BRYL-SIKORSKA

ANKIETA

Zasłużeni działacze podzielili się swoimi wrażeniami.

ANNA RZYMAN,
MK PZKO Karwina-Raj

Ta dla mnie wyróżnienie, ale i radość z możliwości spotkania koleżanek i kolegów z innych kół. Ta praca, którą człowiek wykonuje tyle lat, została teraz doceniona. W MK PZKO w Karwinie-Raju jako kierowniczka prowadzę Klub Kobiet, jestem również zaangażowana w działalność naszego Chóru Mieszanego „Dźwięk”. Teraz jestem na emeryturze, jednak także wcześniej starałam się znaleźć czas na te wyzwania i wszystko solidnie założyć. Póki zdrowie mi na to pozwala, chciałabym udzielać się społecznie jak najdłużej.

URSZULA PUSZKIEWICZ,
MK PZKO Hawierzów-Szumbark

Sama uroczystość jest bardzo przyjemna, postrzegam ją jako szczególny rodzaj zapłaty dla nas za te wszystkie lata pracy. Ja nie jestem z Zaolzia, a pochodzą z Polski centralnej, więc dla mnie ta imponująca działalność PZKO jest evenementem. Jak tylko sprowadziłam się tutaj i dowiedziałam się o działalności Związku, zaczęłam pracę w jego szeregach. Myślę, że będę działać dalej. Od dwunastu lat jestem członkiem ZG PZKO i z przyjemnością uczestniczę w różnych imprezach Miejscowych Kół. Ponadto pełnię funkcję wiceprezesa MK PZKO Hawierzów-Szumbark.

JAN ŚNIEGOŃ,
MK PZKO Leszna Dolna

Emocje towarzyszące dzisiejszej gali są ogromne. Jestem wzruszony i szczęśliwy, że mogę tu dziś stać razem z moimi koleżankami i kolegami. W działalność PZKO jestem zaangażowany od 57 lat, czyli wstąpiłem w szeregi Związku, jak tylko ukończyłem dziewiątą klasę. Przez ten czas sprawaowałem wiele funkcji. Byłem skarbnikiem, rejonowym, a także członkiem zarządu Miejscowego Koła. Aktywność w tej dziedzinie starałem się przekazać moim dzieciom. Mam dwie córki, obie są członkiniami PZKO. Jedna działa w Bystrzycy, a druga tak jak ja w Lesznej Dolnej. Dziś wpisałem się do Złotej Księgi, ale nie osiądę na laurach i będę pracować dalej.

PAWEŁ PIETER,
MK PZKO Gnojnik

Ten dzień jest dla mnie szczególny. Cieszę się, że mogę tu spotkać ludzi, których doskonale znam i podziwiam ich pracę. Zanim zostałem prezesem naszego Miejscowego Koła, byłem członkiem Zarządu Głównego, skarbnikiem, zasiadałem też przez długie lata w komisji rewizyjnej. Oczywiście warto wspominać, ale trzeba też myśleć o przyszłości. Myślę, że zdecydowanie spróbujemy coś jeszcze zrobić i po tych kilkudziesięciu latach pracy.

Zebrała:
MAŁGORZATA BRYL-SIKORSKA

Porządki na cmentarzu

Zaskoczeni mogą być odwiedzający groby swoich przodków na zaroślim i zdewastowanym cmentarzu ewangelickim w starej Karwinie przy dawnej kolonii Meksyk. Główna alejka została oczyszczona z powalonej drzew, z terenu przed ruinami kaplicy-marowni zniknęły krzaki i samosiejk; uporządkowano również otoczenie grobu fundatora tej, założonej w 1903 roku, nekropolii Józefa Kainy – długoletniego proboszcza w zborze orłowskim.

Wszystko to miało miejsce w sobotę, kiedy to z inicjatywy Beerclubu – Braci Kuflowej na Zaolziu zebrało się dziesięciu chętnych, którzy przez kilka godzin karczowali krzaki, cięli i usuwali przegniłe kłody. Dzięki ich pracy po latach odsłoniły się m.in. dobrze zachowany grób Jana Bystronia (1873-1956) i jego żony Magdaleny (1875-1963), a zatem ich potomkowie nie będą już mieli problemu z dotarciem i zapaleniem znicza.

A skąd się wzięła idea przeprowa-

dzenia prac porządkowych? Zapytano o to jeden z organizatorów, który przyznał, że podczas wycieczki – którą przed paroma tygodniami zorganizowali członkowie Beerclubu do pomnika pomordowanych przy kopalni „Barbara” – zupełnie nieplanowanie odwiedzili także i cmentarz ewangelicki. I wtedy to właśnie powstał pomysł, aby przywrócić temu miejscu godny charakter.

– Dlatego też posałem e-maila do wszystkich znajomych, których może ta sprawa ratowania pamiątki polskości interesować, aby jeśli mogły, by przyszli i informowali o naszej inicjatywie innych.

– Jak usłyszałem o tym pomyśle od kolegi, to pociekły mi łzy, a koleżanka, której przestałem tę informację, odpisała mi w e-mailu, że się rozplakała i dodała, że jej mama dziesięć lat walczyła o uratowanie tego cmentarza, a miasto na to nie reagowało. Powiedzieli jej wtedy, że tu są szkody górnicze i nie ma sensu niczego ratować – powiedział były mieszkańców kolonii Meksyk.

Czesław Kraina, który od lat dokumentuje nagrobki na nekropolach, uważa, że tego typu pomniki przeszłości należą wbrew wszystkim ratować.

– Bo jest to smutny widok, jak taki

cmentarz, pamiątka polskości, jest zarośnięty i zachwaszczony. A skoro już nikt się o niego nie troszczy, to trzeba go w czynie społecznym uporządkować.

Kolejne prace porządkowe na cmentarzu w dawnej kolonii Meksyk (ul. Partyzancka) planowane są, niezależnie od pogody, w najbliższe dwie soboty – 21 i 28 października od godz. 9.00. Szczegółowe informacje można uzyskać pod numerem telefonu 607 895 465. (jot)

DZIEN DOBRY Z »GŁOSEM«

Dziś
17

października 2017 r.

Imieniny obchodzą: Lucyna, Małgorzata, Milawia
Wschód słońca: 7.07
Zachód słońca: 17.53
Do końca roku: 75 dni
Przyświeicie:
 „Gdy październik mokro trzyma, zwykle potem ostra zima”
(Nie)typowe święta:
 Międzynarodowy Dzień Walki z Ubóstwem

Jutro
18

października 2017 r.

Imieniny obchodzą: Julian, Łukasz
Wschód słońca: 7.09
Zachód słońca: 17.51
Do końca roku: 74 dni
Przyświeicie:
 „Październik chodzi po kraju, wygania ptactwo z gaju”
(Nie)typowe święta:
 Światowy Dzień Godności, Święto Wojsk Łączności i Informatyki

W OBIEKTYWIE »GŁOSU«

Fot. ARC

Nietypową interwencję zaliczył w ubiegłym tygodniu patrol Straży Miejskiej w Cieszynie. Mundurowi ratowali rannego... borsuka. Dyżurny straży miejskiej otrzymał zgłoszenie o dziwnie zachowującym się zwierzęciu przy ulicy Majowej. – Strażnicy miejscy, którzy przybyli we wskazane miejsce, stwierdzili, iż w gęstym zagajniku ukrywa się ranny borsuk. Zwierzę nie było w stanie poruszać się o własnych siłach. Z tego powodu na miejsce interwencji został wezwany lekarz weterynarii, który otoczył fachową opieką niecodziennego pacjenta – informują cieszyńscy strażnicy miejscy. (wik)

PISALIŚMY... 17 października 1987 r.

Nowa stołówka dla załogi HDB (Bogumin) – Kosztem 5 mln koron zbudowano p. p. „Budowie Witkowickie” Ostrawa nowy budynek stołówki dla załogi HDB. W piętrowym budynku w trakcie wszystkich trzech zmian wydawanych będzie codziennie 400-500 cieplich dań. Jest także możliwość prowadzenia sprzedaży wyrobów mięsnych i innych artykułów spożywczych.

Pomoc dla PGR-u (Karwina) – PGR Osoblaha należy do największych na terenie okręgu północnomorawskiego przedsiębiorstw rolnych. Już od dziesięciu lat w okresie jesiennego plonobrania tamtejszym rolnikom pomaga karwiński zakład transportowy ČSAD. Na czołowe miejsce w tym zakresie wyauważają się kierowcy ciężarówek Piotr Cediwoda, Mirosław Siuda, Zbigniek

Kadlec i inni. Obecnie zajmują się zwożeniem buraków, kukurydzy na kiszonkę itd.

Sprzęt i przetwórstwo kapusty (Orłowa) – Od początku października przebiega sprzęt kapusty z pół p. k. „Rekultywacji” w Orłowej-Dąbrowie i Hawierzowie-Suchej Górnnej. Kapustę zwozi się do bazy w Orłowej 1. Przy czyszczeniu, szatkowaniu i kiszeniu zatrudnionych jest tam 30 ochotników, przeważnie kobiet. Przygotowano już 20 kadzi i do każdej z nich ponad 70 cetnarów kapusty. Obecnie kapustę się szatkuje i pakuje dla potrzeb rynku. Codziennie do sklepów „Zelenina” w powiecie dociera 300-400 trzydziestokilogramowych worków świeżej kapusty. W tym roku p. k. „Rekultywacje” zbierze ze swych pól ponad 60 wagonów kapusty.

E-STREFA

ZOBACZ...

...zdjęcia z obchodów 70-lecia MK PZKO w Nawsiu.

ZOBACZ...

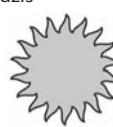
...zdjęcia ze spotkania Harcerskich Kręgów Seniora z obu stron Olzy.

POGODA

GÓRY

dziś: 15 do 19 °C
 noc: 11 do 9 °C
 wiatr: 2-3 m/s

jutro
dziś: 15 do 18 °C
 noc: 12 do 11 °C
 wiatr: 3-5 m/s

DOŁY

dziś: 17 do 19 °C
 noc: 13 do 12 °C
 wiatr: 3-4 m/s

Nagrodzone pielęgniarki

Pielęgniarki z Trzyńca i Hawierzowa zdobyły najwięcej nagród w wojewódzkim plebiscycie „Pielęgniarka Roku”. W ub. czwartek otrzymały certyfikaty i nagrody z rąk hetmana województwa morawsko-śląskiego, Ivo Vondráka, wicehetmana Martina Gebauera, przedstawicieli szpitali oraz partnerów konkursu. Wieczór galowy odbył się w auli Wyższej Szkoły Górnictwa – Uniwersytetu Technicznego w Ostrawie.

Helena Nytrowa ze Szpitala z Polikliniką w Hawierzowie zwyciężyła w kategorii pielęgniarek na oddziałach szpitalnych, Jana Kaniokowa z tej samej placówki została wybrana najlepszą położną. Trzecią wyróżnioną pracownicą hawierzowskiego szpitala jest Anna Némcowa, której jurorzy przyznały nagrodę za długofalny wkład w opiekę pielęgniarską. Do rąk Libušy Koppowej z trzynieckiej spółki Medica trafila na-

groda w kategorii opieki paliatywnej i hospicyjnej. Libuše Ovčářová ze Szpitala Trzyniec otrzymała natomiast nagrodę publiczności. Tylko jedna wygrana, w kategorii opieki ambulatoryjnej, trafiła poza nasz region, do Karniowa.

– W trzeciej edycji ankiety wzięły udział 24 placówki z województwa morawsko-śląskiego. W sumie nominowano 58 pracowników. Warunkiem udziału w ankcie był co najmniej

5-letni staż pracy, w kategorii „długofalny wkład w opiekę pielęgniarską” staż 25-letni – poinformowała Miroslava Chlebounowa z kancelarii hetmana Urzędu Wojewódzkiego.

Nagrody w pięciu podstawowych kategoriach przyznawała kapituła złożona ze specjalistów. Publiczność wybierała swoją faworytkę z 15 finalistek. W głosowaniu wzięło udział 1,5 tys. osób. (dc)

Poznają Polskę

46 uczniów z Polskiej Szkoły Podstawowej im. Henryka Sienkiewicza w Jabłonkowie przebywa od niedzieli w Dusznikach-Zdroju. Do znanego polskiego kurortu w woj. dolnośląskim wyjechali w ramach projektu „Poznajemy Polskę przez edukację i zabawę”, realizowanego przez Centrum Pedagogiczne dla Polskiego Szkolnictwa Narodowościowego w Czeskim Cieszynie oraz Fundację „Oświata Polska za Granicą”.

– W Dusznikach-Zdroju mamy złotą polską jesień. W Domu Wczasów Dziecięcych zostaliśmy przyjęci po królewsku. W tej chwili młodzież uczestniczy w zajęciach razem ze swoimi rówieśnikami w szkołach w Szczycinie i Dusznikach. Po południu wybieramy się do miejscowości Muzeum Papiernictwa oraz Dworu Chopina. Natomiast w niedzielę zwiedziliśmy już Muzeum Kopaliń Złota w Złotym Stoku – zdradziła wczoraj przed południem metodyk Centrum Pedagogicznego, Barbara Kubiczek.

Uczniowie jabłonkowskiej podstawówki spędzają w

DZIEJE SIĘ W REGIONIE

Od niedzieli w Czeskim Cieszynie obowiązuje nowy rozkład jazd. Dotyczy niektórych połączeń autobusowych. Zmiany zostały wprowadzone ze względu na wnioski podróżnych i przede wszystkim dotyczą połączeń na linii 723 oraz kilku połączeń na liniach 721 i 722nd. Ze szczegółami można zapoznać się na stronie przewoźnika MHD w Czeskim Cieszynie. (mbs)

Fot. ARC

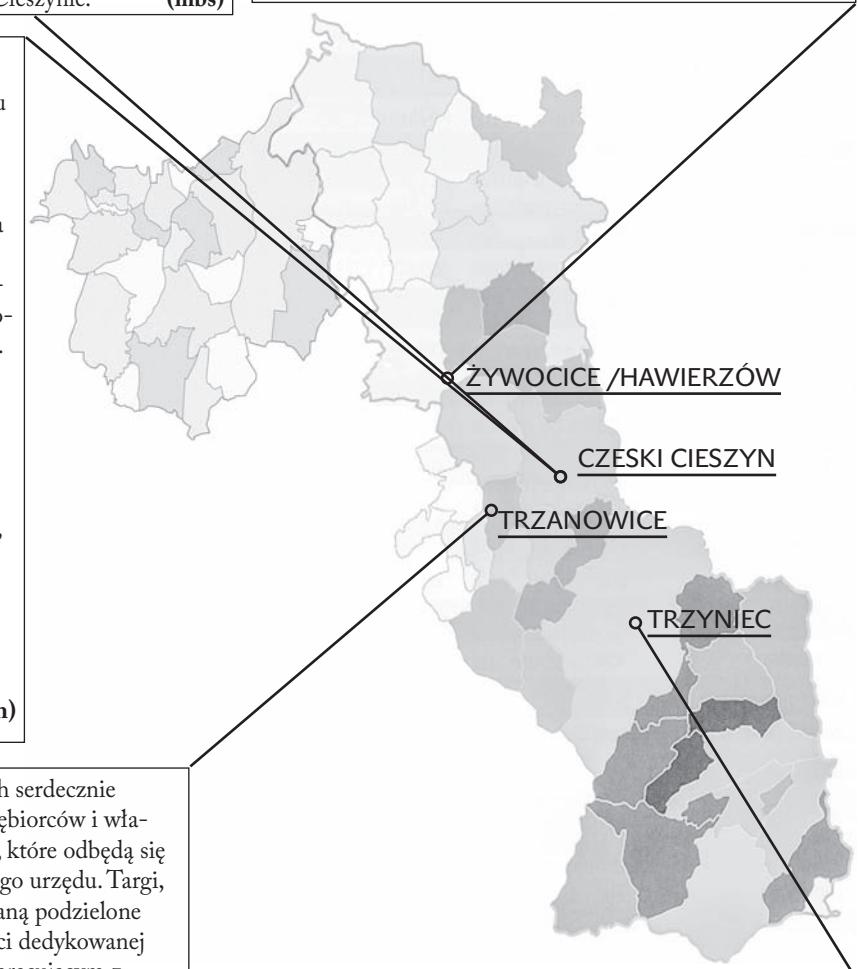
Młodzież zwiedziła m.in. Muzeum Papiernictwa.

Dusznikach tydzień. W listopadzie, w ramach kolejnych trzech turnusów, wyjadą w to miejsce 8- i 9-klaści z pozostały szkół na Zaolziu. W grudniu natomiast skorzysta z oferty 25 uczniów Polskiego Gimnazjum w Czeskim Cieszynie. Do tematu wróćmy szerzej w sobotę w naszym reportażu bezpośrednio z Dusznik. (sch)

Pomnik Tragedii Żywocickiej w Hawierzowie-Żywocicach piątku lśni od. Jaśniejszy odcień to efekt przeprowadzonego czyszczenia wodą pod wysokim ciśnieniem. Wszelkie stare zabrudzenia, mchy oraz chwasty zostały usunięte zarówno z kamiennych i betonowych płyt pomnika, jak i ze schodów prowadzących do budynku muzeum. (sch)

Chór Mieszany „Canticum Novum” wrócił tydzień temu ze stolicą Słowacji aż z dwoma nagrodami. Z V Międzynarodowego Festiwalu Muzycznego „Bratislava cantat” przywiózł dwa srebrne pasma. Jedno zdobył w kategorii pieśni sakralnych wykonanych a capella, drugie w kategorii dorosłych chórów mieszanych. W pierwszym przypadku jury przyznało chórowi 87, w drugim 89 punktów, co spowodowało, że od złota dzielił chór jeden punkt.
 – Na festiwalu wystąpiło dziesięć wykonawców ze Słowacji, Czech, Portugalii czy Belgii. Mogę powiedzieć, że poziom był bardzo wysoki i interesujący – ocenili dyrektor festiwalu i członek jury, Milan Kolena. Chórzyści spędzili w Bratysławie dwa dni. (sch)

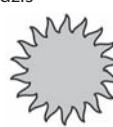
Urząd Gminy w Trzanowicach serdecznie zaprasza wszystkich przedsiębiorców i właścicieli firm na targi gospodarcze, które odbędą się 27 października w sali lokalnego urzędu. Targi, które rozpoczną się o 12.00, zostaną podzielone na dwie części. W pierwszej części dedykowanej przedsiębiorcom i firmom współpracującym z agencją CzechInvest zostaną przedstawione możliwe dotacje, jakie można pozyskać na rozwój lokalnej działalności gospodarczej. W drugiej wszyscy zainteresowani przedsiębiorcy będą mogli zaprezentować swoją działalność. Osoby zainteresowane udziałem w targach, powinny wysłać e-maila na adres: piekar@pobeskydi.cz. (mbs)

Rozpoczął się remont drogi II/468 łączącej Czeski Cieszyn z Trzyniecem oraz skomunikowanych z nią ulic Czeszyńskiej i Dworcowej w Trzyniecu. Kierowcy muszą liczyć się z utrudnieniami. Remont potrwa przez kilka miesięcy, w I etapie remontowany będzie odcinek od przystanku autobusowego Końska, Wielkie Doły po most przez Olzę w kierunku Cieszyna oraz odcinek do skrzyżowania wielopoziomowego na Balinach. (dc)

GÓRY

dziś: 15 do 19 °C
 noc: 11 do 9 °C
 wiatr: 2-3 m/s

jutro
dziś: 15 do 18 °C
 noc: 12 do 11 °C
 wiatr: 3-5 m/s

DOŁY

dziś: 17 do 19 °C
 noc: 13 do 12 °C
 wiatr: 3-4 m/s

Głęboki ukłon za pracę i serce

W sobotę w Domu PZKO im. Jury spod Grónia w Nawsiu świętowano jubileusz 70-lecia założenia MK PZKO w Nawsiu. Pierwsze konstytucyjne zebranie odbyło się tam dokładnie 26 października 1947 roku, zaś pierwszym prezesem Koła wybrano Jerzego Heczkę z Rogowca.

Sobotnim uroczystościom towarzyszył bogaty program artystyczny. Na scenie wystąpiły ze zróżnicowanymi repertuarami Chór Żeński „Melodia” oraz dziecięcy Zespół Kameralny „Melodyki” pod batutą dyrygent Aleksandry Zeman. Z kolei aktorzy z Kółka Teatralnego „Starzi młodzi” skeczem „Silno wola” wywołyali salwy śmiechu, a na koniec zebrali gromkie oklaski licznie zgromadzonej publiczności. W rolę konferansjera jak zwykle z sukcesem wcielił się Tadeusz Filipczyk. – Ludkowie zloci, my naprawdę jesteśmy fenomenem na skalę całego świata. Osoby z innych krajów zaangażowane w działalność społeczną ze zdumieniem przecierają oczy, kiedy słyszą, że nasze panie z klubów kobiet najpierw kupują produkty i piekła kołaczki, a potem idą do siedziby Miejscowego Koła i tam je sobie jeszcze raz kupują – mówił Filipczyk. Oczywiście, organizatorzy jubileuszu w Domu PZKO nie poprzestali na samych żartach, był bowiem czas na podsumowanie działalności i wspomnienia nawiązujące do przeszłości Koła. O historii MK PZKO w Nawsiu opowiedział Marian Waszut, posyłając się prezentacją multimedialną.

Jak przypomniał, Władysław Heczko prezes MK PZKO w Nawsiu, historia działalności Miejscowego Koła sięga 26 października 1947 roku. – Teraz znajdujemy się już

Organizatorzy zadbały o bogaty program artystyczny. W Nawsiu wystąpił m.in. Chór Żeński „Melodia”.

w trzeciej siedzibie naszego Koła, która została wybudowana rękami jego członków. Do dzisiejszej uroczystości przygotywaliśmy się bardzo długo, zależało nam bowiem, by jubileusz odbył się na poziomie, bo to w końcu już 70 lat. Na sce-

nie prezentują się nasze miejscowe skarby, czyli Chór Żeński „Melodia”, Kółko Teatralne z bardzo długimi tradycjami, a także dzieci z Zespołu Kameralnego „Melodyki”. Ponadto bardzo wcześniej działały u nas Klub Kobiet, Klub Seniora i co równie

ważne, wciąż możemy poszczycić się aktywnością młodych członków – zaznaczył Heczko w rozmowie z „Głosem Ludu”. – W związku z okrągłym jubileuszem należy nam życzyć, żeby Polaków tu nie ubywało, abyśmy zachowali polskość i aby nasze dzieci poszły naszymi śladami. Najważniejsze, by ta działalność nadal istniała, a domy polskie nigdy nie były puste – dodał.

Jak podkreślił ze sceny Tadeusz Filipczyk, podczas jubileuszu 70-lecia w Nawsiu nie chodziło o to, by odznaczać czy wyróżniać poszczególne osoby, ale by wspólnie przeżyć tą uroczystość.

– Prawiliśmy sobie z panem prezesem, że nie będziemy dziś żadnego wyszczególniać, bo jakbyśmy dziś jakiegoś wymienili dwa razy, to ten drugi zaraz pogniewałby się, że go nie przedstawiliśmy ani razu. Ludkowie, przyjmijmy tą dzisiejszą uroczystość jako taki wielki, głęboki ukłon dla tych wszystkich, którzy pracą i sercem tą naszą polskość tu pod-

trzymywali – powiedział Filipczyk. – Spotykamy się dziś w tym przybytku polskiej kultury w Nawsiu, aby złożyć hołd. Nasi ludzie byli zdolni do tego, by postawić taki przepiękny dom. A o tym, że ten dom jest nasz, świadczą napisy nad drzwiami autorstwa jednego z naszych poetów: „Tym co pracą i sercem dom wznowili” i nad sceną: „Byliśmy, jesteśmy, będziemy” – dodał.

Tego samego dnia w Domu Kultury w Trzycieżu odbył się „Koncert 70-lecia” organizowany przez Miejscowe Koło PZKO w Gnojniku i Trzycieżu. W programie wystąpiły dzieci z Polskiej Szkoły im. J. Kubisza w Gnojniku, Chór „Lira” z Karwiny, a także polska kapela podwórkowa „Śląskie Bajery” oraz zespół Blaf. Została też podsumowana historia Miejscowych Kół z Gnojnika i Trzycieża. Po części oficjalnej trwało wspólne biesiadowanie do późnych godzin wieczornych.

MAŁGORZATA BRYL-SIKORKSA

„Koncert 70-lecia” w Trzycieżu. Na scenie chór „Lira” z Karwiny.

Zdjęta: MAŁGORZATA BRYL-SIKORKSA

Jubileuszowa wystawa rękodzieła

Klub Kobiet MK PZKO w Bystrzycy zaprezentował jedną z ważniejszych wystaw w historii swojej działalności. Zbiera ona w jednym miejscu wszystkie przedmioty dowodzące aktywności tego klubu. Na ekspozycji „Co potrafią zręczne ręce” pojawiło się różnorodne rękodzieło, ale nie tylko wykonane przez kobiety, bowiem swoje rzeźby zaprezentowała też zaprzyjaźniony z bystrzyckim domem Jerzy Wawrosz.

Po wystawie oprowadzały inicjatorki przedsięwzięcia z Klubu Kobiet, Anna Sikora i prezeska Klubu Kobiet, Anna Olszar. – Naszą wystawę planowałyśmy już od wiosny. Postanowiliśmy, że trzeba zmobilizować się w związku z jubileuszem 70-lecia PZKO. Staraliśmy się, żeby pojawiły się tu nowe i ładne rzeczy. Organizacja takiego przedsięwzięcia

nie jest niczym łatwym, stąd radość i satysfakcja, że coś mogliśmy zrobić dla Związku – mówi Anna Olszar.

W MK PZKO w Bystrzycy zostały zaprezentowane ozdoby wielkanocne i bożonarodzeniowe, znalazło się także miejsce na kącik przedstawiający stroje z wypożyczalni, którą prowadzi Klub Kobiet. Ponieważ członkinie chętnie parają się szykiem, zostały pokazane przedmioty ozdobione haftem angielskim lub wykonane na szydełku. Wrażenie na zwiedzających robiły stroje regionalne skrojone na lalki autorstwa Anny Sikory, a także duże, pracochłonne patchworki. Wykonanie jednej dużej kapy na łózko trwa równe 365 dni, jak przyznaje ich autorka Tatiana Rusz. Swoje patchworki pokazały także Marcela Sikora oraz Lidia Szewczyk. Ponadto przedstawiono

Przedstawicielki Klubu Kobiet MK PZKO w Bystrzycy od lewej: Tatiana Rusz, Barbara Krzemień, Anna Olszar, Anna Sikora i Marcela Sikora.

wiele archiwальных zdjęć. – Ważne jest to, że większość pokazanych tu przedmiotów jeszcze nigdy nie była prezentowana na wystawie. Nasze panie trzymały te wszystkie piękne rzeczy w domu i dopiero teraz je wystawiamy – tłumaczy Anna Olszar.

Na wystawie jubileuszowej pojawiły się też dzieła Jerzego Wawrosza, miejscowego rzeźbiarza zaprzyjaźnionego z MK PZKO w Bystrzycy. – Prezentuję rzeźby, które wykonałem przez ostatnie dziesięć lat. Są tu płaskorzeźby, zabawki czy instrumenty. Rzeźbiarstwo to moja pasja, zajmowałem się nim, zanim przeszedłem na emeryturę. Teraz mam nieco więcej czasu, ale wykonanie każdej rzeczy jest bardzo pracochłonne, zajmuje mi około dwa miesiące – przyznaje Wawrosz w rozmowie z naszą redakcją. (mbs)

dzieła dzieci z miejscowości świetlicy. Oprócz tego Klub Kobiet zadbał o to, by udokumentować swoją historię, stąd na wystawie zgromadzono

Tożsamość – pytanie na potem

Jak ma się język na styku dwóch lub więcej kultur, czy pytanie nastolatków o tożsamość ma w ogóle jakikolwiek sens, i wreszcie, czy nasze społeczeństwo ma świadomość, jakie korzyści niesie z sobą dwujęzyczność? Te pytania, jak również odpowiedzi na nie, zabrzmiały w czwartek w ośrodku kultury „Strzelnica” w Czeskim Cieszynie na konferencji pt. „Język w przestrzeni międzykulturowej”.

Chociaż podtytuł spotkania brzmiał „Nauczanie języka polskiego w polskich szkołach w Republice Czeskiej”, Centrum Pedagogiczne dla Polskiego Szkolnictwa Narodowego w Czeskim Cieszynie, będące organizatorem tego wydarzenia, zaprosiło na nie oprócz nauczycieli również rodziców oraz osoby zainteresowane tematem. W rezultacie sala konferencyjna pękała w szwach.

KIM JEST DZIECKO NA WALIZKACH

Na pierwszą część konferencji złożyły się trzy wykłady. Wygłosili je prof. Halina Grzymała-Moszczyńska z Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie, dr Józef Szymeczek z Uniwersytetu Ostrawskiego oraz dr hab. Ewa Lipińska i dr hab. Anna Seretny (UJ).

Prof. Grzymała-Moszczyńska stanowiła się w swoim przyczynku, kim są dzieci migrantów i jak różni się ich tożsamość w zależności od tego, czy pochodzą z rodzin jednorodnych kulturowo czy rodzin dwukulturowych. Opierając się na swoich doświadczeniach z polskimi rodzinami w Norwegii, mówiła m.in. o łatwiejszym wchłanianiu nowego języka przez dzieci niż przez ich rodziców, co prowadzi do odwrócenia ról między dzieckiem i rodzicami ze względu na kompetencje językowe, a w rezultacie do zachwiania równowagi w rodzinie. Mówiła też o potrzebie dzieci wtropienia się w tłum. Często przejawia się to w ten sposób, że dzieci emigrantów nie chcą, by rodzice publicznie rozmawiali z nimi po polsku lub chcą, żeby najlepiej w ogóle nie mówili, bo posługują się językiem z dziwnym akcentem.

Wykładowczyni zwróciła także uwagę na różnice w budowaniu tożsamości dzieci w rodzinach kulturowo jednorodnych i wielorodnych, a także na trudną do określenia tożsamość dzieci tzw. trzeciej kultury, czyli rodziców, którzy ze względów zawodowych często zmieniają kraj zamieszkania. – Myślimy, że te dzieci mają się dobrze ze względu na umiejętności językowe, otwartość na świat i wykształcenie. Jednak jasny brak tożsamości w pewnym momencie zaczyna je uwierać – zaznaczyła Grzymała-Moszczyńska.

Niemniej jednak profesor odrzuciła stereotyp, który utrzymuje, że dziecko ma być socjalizowane tylko w jednym języku, ponieważ zasób słownictwa dzieci dwujęzycznych jest w poszczególnych językach mniejszy niż u dzieci jednojęzycznych. Jak stwierdziła, trzeba mieć jednak na uwadze, że łączny zasób słów w pierwszym przypadku znacznie przewyższa słownictwo tych drugich. – Dwujęzyczność daje elastyczność poznawczą, zdolność postrzegania zaistniałej sytuacji z różnych perspektyw – wymieniła kolejny atut.

POLSKA ZAGRANICZNA I ODZIEDZICZONA

Powrotem na nasze podwórko był wykład Józefa Szymeczka, który przybliżył proces rozwoju tożsamości narodowej mieszkańców Śląska

Uczestnicy panelu: Ilona Hudeczek, Andrzej Bizoń i prof. Halina Grzymała-Moszczyńska.

Czeszyńskiego od połowy XIX wieku do dziś. Za ważne wyznaczniki tego rozwoju uznał takie wydarzenia, jak powstanie państw narodowych po zakończeniu I wojny światowej, kiedy to część Polaków znalazła się w granicach Czechosłowacji, powołanie do życia jednej uznawanej przez władze komunistyczne organizacji polskiej, czyli PZKO, a później wydarzenia Praskiej Wiosny czy powstanie „Solidarności” w Polsce.

Spojrzeć na język Polaków mieszkających za granicą pomogły z kolei słuchaczom wykład Ewy Lipińskiej i Anny Seretny. Jak zauważała ta pierwsza, polszczyzna zagraniczna często nie nadąża za naturalnym rozwojem polszczyzny w kraju. Jej użytkownicy posługują się językiem niedzielszym, mają ograniczony zasób słownictwa, nie w pełni opanowane kompetencje gramatyczne oraz wymowę noszącą znamiona języka kraju osiedlenia. Z drugiej strony zdarza się również, że Polaków żyjących za granicą cechuje górnolotny styl wyrażania się i szczególna dbałość o poprawność językową, co ma z kolei związek z podtrzymywaniem kontaktu z językiem polskim poprzez obcowanie z tekstami kultury.

Ewa Lipińska wyjaśniła ponadto, co należy rozumieć pod pojęciem języka odziedziczonego. Temat ten rozwinięła później Anna Seretny. – Kontekst, w którym język odziedziczony jest stosowany, zakres posługiwania się nim oraz pełnione przezeń funkcje są inne niż w języku ojczystym lub w języku kraju osiedlania. Zbliża go to do języka obcego, służącego do posługiwanego się w określonych sytuacjach. Uczęcy się języka odziedziczonego powinni być więc z jednej strony nauczani podobnie jak cudzoziemcy, z drugiej zaś jak rodzinni użytkownicy języka – zauważyła.

TOŻSAMOŚĆ DOPIERO PO TRZYDZIESTCE

Panel dyskusyjny, który nawiązywał do wcześniej wygłoszonych wykładów, był potwierdzeniem tego, że o

języku i tożsamości chcemy i lubimy dyskutować. Wśród panelistów znaleźli się: Halina Grzymała-Moszczyńska i Anna Seretny, długoletnia kierowniczka przedszkola w Czeskim Cieszynie, Ilona Hudeczek, autorka publikacji „Tożsamość dwóch pokoleń Zaolzia”, Magdalena Ćmiel, dyrektor Polskiego Gimnazjum im. Juliusza Słowackiego w Czeskim Cieszynie, Andrzej Bizoń, oraz przedstawiciel rodziców wychowujący dzieci w rodzinie polsko-słowackiej, Stanisław Holeš. Możliwość włączenia się do dyskusji mieli jednak wszyscy obecni na sali. Niektórzy z niej skorzystali.

– Pytania o tożsamość nurtują nas jako mniejszość, która przez cały czas stawia sobie pytania o to, kim jesteśmy, dokąd zmierzamy, kim możemy być. Pani profesor mówiła o wielogłosowości tożsamości, ale też o tym, że pytanie nastolatka o tożsamość jest pytaniem zadawanym w najmniej odpowiednim wieku. Jak podchodzić do młodego człowieka, żeby nie kwestionować, nie krytykować jego tożsamości? – pytała prowadząca dyskusję dyrektorka Centrum Pedagogicznego w Czeskim Cieszynie, Marta Kmet.

Zdaniem Grzymałę-Moszczyńskiej, tożsamość nastolatka nie jest czymś, co wolno nam oceniać. – Trzeba pozwolić mu mówić swoim głosem. Wymuszanie deklaracji nie prowadzi do niczego. Nastolatek musi mieć przestrzeń, żeby odpowiedzieć na to pytanie. Każdy w swojej historii życiowej ma bowiem taki moment, kiedy uświadomi sobie swoją tożsamość – przekonywała profesor. Do jej wypowiedzi nawiązała później również Ewa Lipińska, przyznając, że według kanadyjskich naukowców, tożsamość można badać najwcześniej po 21. roku życia. – Ja uważam jednak, że pełna odpowiedź może zabrzmieć dopiero po trzydziestce, kiedy dana osoba zawsze już związek małżeński i podjęła pracę – przekonywała.

Do wymuszania na młodzieży de-

siebie jako obywatela Europy czy świata jest raczej ucieczką od pytania, odsunięciem odpowiedzi na później – zaznaczyła.

DWUJĘZYCZNOŚĆ DAJE, CZY ZABIERA?

W czasie dyskusji zabrzmiały też pytania o to, co zrobić, żeby polskie szkoły uczące dwujęzyczności były atrakcyjne dla dzieci, ich rodziców, którzy dokonują wyboru szkoły, i dla całego społeczeństwa. – Trzeba przede wszystkim zapytać o to, co będą z tego mieć dzieci, jeżeli skończą polską szkołę. Czy to, że dzieci będą znały dwa języki, będzie atutem w przyszłości, pozwoli na lepszy start w życiu? Czy dwujęzyczna edukacja jest postrzegana przez rodziców, dzieci, ale głównie społeczeństwo jako wartość? Jeżeli natomiast jest to coś dziwnego, dzieci nie będą tego akceptować. Bo dzieci chcą być takie jak inni – stwierdziła Seretny, abstrahując w tym momencie od walorów emocjonalnych wyboru dwujęzycznej edukacji.

Według Ilony Hudeczek, dziś rodzice przedszkolaków coraz bardziejświaddamają sobie korzyści płynące z dwujęzyczności oraz dobrej znajomości języka polskiego. – Pojawiają się rodziny, które wymagają, żeby dzieci posługiwały się poprawnym językiem polskim, a nie gwarą. Wcześniej tego nie było – zauważyła nauczycielka.

Pod koniec spotkania padło też konkretne pytanie o to, jak postępować w sytuacji, gdy poradnia psychologiczna zaleca dzieciom mającym problemy z nauką, żeby opuściły dwujęzyczną szkołę i kontynuowały edukację tylko w języku czeskim. Prof. Grzymała-Moszczyńska okre-

Podczas konferencji sala pękała w szwach.

To, że młodzi ludzie nie chcą się określać pod względem przynależności do danego narodu, potwierdziły również wywiady, które przeprowadzała jakiś czas temu Magdalena Ćmiel m.in. z przedstawicielami młodego pokolenia Zaolziaków. – Oni nie potrzebują się określać, czy są Polakami, Czechami czy obywatelami świata. Dlatego kwestionariusze nie są najlepszym materiałem źródłowym. Lepiej badać tożsamość na podstawie historii konkretnej osoby. Tożsamość to proces, który się zmienia, a określenie

ślia takie postępowanie jako „destrukcyjną siłę psychologów”. – Na szczęście w tej chwili zaczyna się wreszcie rozumieć, że nie można dziecka z innej kultury lub dziecka dwukulturowego badać tym samym zestawem testów. Dlatego powstają testy neutralne kulturowo – podkreśliła, odsyłając zainteresowanych na stronę Instytutu Psychologii UJ, gdzie w zakładce Laboratorium Langusta można zadawać konkretne pytania zespołowi specjalistów zajmujących się tą problematyką.

BEATA SCHÖNWALD

grosz do grosza 76

Drożeją artykuły spożywcze, ale nie tylko

Jeszcze nie tak dawno ekonomiści przestrzegali, że nad Republiką Czeską krąży widmo deflacji. I narzekali, że ceny w sklepach spadają (co kupujący z kolei kwitowali z nieklamanym zadowoleniem). Przyczyną deflacji jest najczęściej niezbyt proporcjonalny rozwój gospodarki w stosunku do emisji pieniądza, a także efekt nadmiernego zadłużania się. Również nadmierne oprocentowanie papierów wartościowych, np. lokat bankowych, może powodować deflację. Skutkiem zaś deflacji jest spadek opłacalności produkcji. A także duża konsumpcja oraz wzrost siły nabywczej pieniądza. Ceny spadają. Może również spadać zatrudnienie.

INFLACJA LEPSZA?

To tyle na temat deflacji, o której było głośno u nas kilka lat temu. Teraz obserwujemy zjawisko odwrotne – postępującą inflację. Czy inflacja jest dla gospodarki i dla obywateli korzystniejsza od deflacji? To zależy od jej wysokości oraz... od przekonań i poglądów politycznych ekonomistów i polityków, którzy o niej mówią. Na pewno galopująca inflacja stanowi dla każdego społeczeństwa zagrożenie wprost niebywałe – przeżywali to Polacy w czasach niezbyt odległych. Taka inflacja nam dziś na szczęście nie grozi. Każdy, kto chociaż od czasu do czasu wybierze się na zakupy, zauważa jednak, że ceny z miesiąca na miesiąc rosną. Podczas gdy w roku ubiegłym poziom inflacji nie przekroczył u nas 0,5 proc., obecnie osiąga 2,7 proc. i jest najwyższy od listopada 2012 roku. I prawdopodobnie jeszcze się podniesie.

CORAZ DROŻSZA ŻYWNOŚĆ

Najbardziej dotkliwe dla przeciętnego konsumenta jest jednak to, że podróżują głównie artykuły spożywcze. Za żywność zapłacimy dzisiaj przeciętnie o 6 proc. więcej, aniżeli przed rokiem. Jeżeli zaś chodzi o masło, sery, mleko czy jaja, podwyżki są o wiele wyższe, sięgając kilkudziesięciu procent.

I tak jajka są dziś droższe o 26 proc., aniżeli przed rokiem o tej samej porze. Sery podrożały o ok. 14 proc., mleko o ok. 12 proc., masło o co najmniej 55 proc. Droższe są tej jesieni także najróżniejsze wyroby piekarnicze (za-

placimy za nie przeciętnie o 6 proc. więcej), a także mięso (podwyżka ok. 5 proc.). Więcej pieniędzy wyłożymy na tłuszcze roślinne. Za jedno opakowanie dobrego oleju roślinnego zapłacimy o kilkanaście koron więcej. Dobra oliwa kosztuje o kilkadziesiąt procent więcej, niż rok temu. Konsumentów zdziwić może fakt, że akurat jesienią drożeją owoce, w tym jabłka i gruszki, ale także owoce z importu, takie jak kiwi czy pomarańcze. Głębiej muszą sięgać do kieszenu także ci, którzy lubią lub muszą jadać w restauracji czy barze. W większości zakładów gastronomicznych podróżują nie tylko dania obiadowe, ale także napoje, np. kawa czy herbata i soki owocowe. Niektórzy właściciele tłumaczą te podwyżki wdrożeniem elektronicznej ewidencji utargu, inni żadnymi tłumaczeniami nie zwracają sobie głowy. Tak czy owak za obiad w taniej restauracji zapłacimy dziś nie mniej niż 95 koron, kolacja w przyzwoitym lokalu kosztuje przeciętnie 180 koron. Kawa – od 30 do 45 koron. Śmietanka do kawy – od 2 do 8 koron. Więcej, aniżeli przed rokiem, zapłacimy za niektóre wyroby kosmetyczne czy środki czystości, takie jak perfumy, pasty do zębów, mydła. Nikogo już nie dziwi, że systematycznie rosną ceny suplementów diety i przeróżnych wyrobów zaliczanych do tzw. zdrowej żywności. Producenci i sprzedawcy zachowują się tak, jakby sprawdzali, ile kupujący są jeszcze w stanie zaakceptować i wytrzymać. W każdym razie 60 koron za niewielki bochenek żytniego chleba w jed-

nym z ostrawskich sklepików to już naprawdę lekka przesada, niezależnie od tego, ile wynosi aktualna inflacja i czy właściciel stosuje EET, czy też nie. Wzrost cen w najbliższym czasie zapowiadają producenci win. Butelka morawskiego wina może kosztować nawet o 20 proc. więcej. Przyczyną jest susza, która w tym roku ujemnie wpłynęła na jakość winogron. Droższe mają być w tym roku także karpie. Trochę potaniali ostatnio niektóre warzywa, przeciętnie o 4,4 proc. Ciągle jednak opłaca się je kupować, podobnie zresztą jak owoce, na targu w Polsce.

ROSNĄ CENY NIERUCHOMOŚCI

Podróżują w ostatnim czasie nie tylko artykuły spożywcze. W górę poszybowała też ceny mieszkań i innych nieruchomości. Podczas gdy w Unii Europejskiej nieruchomości są droższe przeciętnie o ok. 3,8 proc. w porównaniu do analogicznego okresu ub. roku, u nas wzrost wynosi 13,3 proc. Dla osób gorzej lub średnio uposażonych i rodzin o obniżonej zdolności kredytowej własne mieszkanie staje się coraz bardziej nieosiągalne. Warto dodać, że rosną nie tylko ceny mieszkań, ale także czynsz. Oznacza to, że problemem dla wielu ludzi może stać się nawet wynajęcie przyzwoitego lokum.

Wyzsze w tym roku są także przeciętne ceny noclegów i usług w hotelach i pensjonatach na terenie prawie całego kraju – pomimo coraz większej konkurencji w tej dziedzinie. Klienci

częściej bowiem stawiają na jakość i atrakcyjność wypoczynku i godzą się tym samym na wyższe ceny usług.

Analitycy zapowiadają, że rosnące ceny żywności oraz innych artykułów i usług w najbliższym czasie pociągną za sobą też wzrost cen hipotek i kredytów konsumenckich. To wszystko może potencjalnych klientów porządnie uderzyć po kieszeni. Przedstawiciele niektórych profesji co prawda mają obiecane wyższe zarobki, ale przecież nie wszyscy mogą liczyć na podwyżki. Ba, większość pracujących obywateli nie tylko nie otrzymuje statystycznego przeciętnego wynagrodzenia, ale nawet placowa mediana, czyli wynagrodzenie najczęściej występujące, jest dla nich nieosiągalna. Dla tych grup każda podwyżka cen jest szczególnie bolesna. Rodziny wychowujące małe dzieci, matki korzystające z urlopów wychowawczych, emeryci – ci wszyscy teraz coraz ostrożniej zaczynają obracać każdą koronę. A warto pamiętać, że z emerytury żyje u nas ok. 2,38 mln osób (przed piętnastu laty emerytów było 1,92 mln). Przeciętna wysokość świadczenia to ok. 11 700 koron miesięcznie. Z urlopu wychowawczego korzysta u nas obecnie ponad 300 tys. osób. Zasiłki rodzicielskie (w sumie rodzice mogą liczyć na 220 tys. koron wypłacanych w miesięcznych ratach) otrzymywane od państwa co prawda ułatwiają życie, ale na żadne luksusy nie pozwalają.

Cóż, wypada mieć nadzieję, że po wyborach nie będzie gorzej. (h)

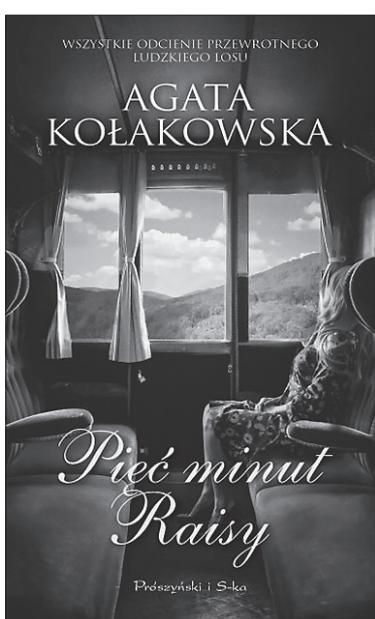

WYDANO NAD WISŁĄ

Pięć minut Raisy

AGATA KOŁAKOWSKA

Prószyński i Spółka

Jest rok 2051. Telefony komórkowe to przeszłość, rano nie budzi nas już dźwięk powiadomień przychodzących na naszego smartfona. Wiele ludzi ma wszczępony w skórę w okolicy nadgarstka chip, który jest uproszczoną wersją telefonu, komputera oraz portfela. Przezłykiem jest system GPS. Zapchał się do tego stopnia, że ludzie wrócili do tradycyjnych map. Początek recenzji może sugerować, że chodzi o powieść science fiction. Nic bardziej błędnego. Po prostu popularna i pozytywna pisarka Agata Kołakowska postanowiła uczynić akcję swojej

powieści w niedalekiej przyszłości. Oto urodzona w 1981 roku Raisa Hedwig, wiodąca spokojne życie na północy Polski, w Bornym Sulinowie, dowiaduje się, że według raportu WHO oraz Human Resources Institute została wybrana najbardziej pechową osobą na świecie. Temat wydaje się dość abstrakcyjny, ale kiedy zagłębiemy się w książkę, otrzymamy zabawną i ciekawą lekturę, która wcale nie jest oderwana od rzeczywistości. Pani Raisa miała po prostu w życiu dużo pecha – w wieku czterech lat poparzyła sobie rękę gorącą herbatą, a potem już jakoś poszło – nieszczęśliwa miłość (śmierć pierwszego chłopaka Marcina podczas randki na wodzie), katastrofa promu...

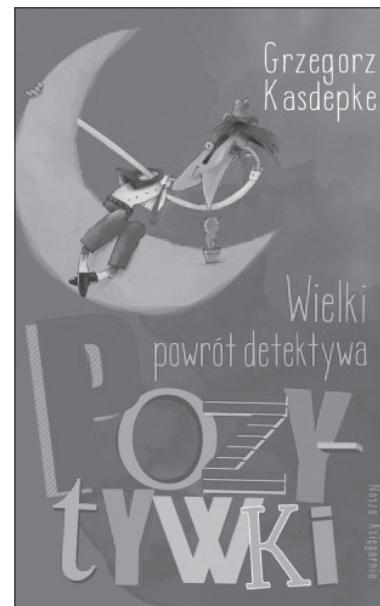
Długo można by wymieniać. Ogłoszenie wiadomości przez WHO oznacza tak naprawdę ciąg dalszy kłopotów, bo do Bornego Sulinowa jechażą się żądni sensacji dziennikarze. Jest dziennikarka NTV (autorka opanowała grę słów do perfekcji), jest przedstawiciel portalu plotkarskiego Mopsik. Kiedy dziennikarze zaczynają tłumnie kocować pod drzwiami pani Raisy, z Kancelarii Prezydenta przychodzi zaproszenie. Najważniejsza osoba w państwie chciałaby spotkać się z najbardziej pechowym człowiekiem na świecie. Jakby prezydent nie miał własnych problemów. W książce „Pięć minut Raisy” jak w soczewce odbijają się problemy współczesnego świata. Rok 2051 jest idealnym odzworowaniem tego, co dzieje się w 2017...

* * *

Wielki powrót detektywa Pozytywki

GRZEGORZ KASDEPKA

Nasza Księgarnia

Choć nie jest reklamowany, jak najnowsza płyta grupy Coldplay czy serial „Wataha”, który właśnie trafił do ramówki stacji HBO, on również jest w centrum uwagi. Detektyw Pozytywka, bo o nim mowa, powrócił. Od razu trzeba powiedzieć, że w wielkim stylu. Grzegorz Kasdepke, jeden z najbardziej lubianych współczesnych pisarzy dla

dzieci, wciąż bawi i uczy, serwując dzieciom i ich rodzicom śmieścne opowiadania, w których kryją się różnorakie zagadki.

Ale uwaga, detektyw Pozytywka jest bardzo inteligentną postacią, którą przechytrzyć będzie bardzo trudno. Myśli logicznie, uważnie obserwuje otoczenie, łączy fakty. Chyba każde dziecko powinno się cieszyć, że przy stole zamiast detektywa siedzą rodzice, bo ci nie są w stanie wychwycić wszystkich niuanów. Weźmy choćby opowiadanie o kożuchu. Nie takim, który kupujemy na zimę, ale całorocznym, na mleko. Pewnego dnia Pozytywka odwiedza mieszkańców Asi. Mama skarzy się na córkę, że ta od kilkunastu minut nie tknęła mleka. Córka zarzeka się, że dopiero co zaczęła

jeść posiłek. Pozytywce wystarczy szybkie spojrzenie na talerz, gdzie utworzył się kożuch, żeby wiedzieć, kto ma rację... To idealna książka dla rodziców, którzy nie tylko spędzają czas z dziećmi, czytając im książki, ale który wymagają od młodego czytelnika dużego skupienia. Przy książce „Wielki powrót detektywa Pozytywki” nikt nie będzie się nudzić, a rozwiązywanie małych zagadek jest naprawdę fascynującym zajęciem.

* * *

Pani Bukowa
Wielki Ogarniacz Życia
czyli jak być szczęśliwym
nie robiąc niczego

Flow books

Wielu ludzi pyta mnie, co tak naprawdę liczy się w życiu. No, w sumie to niewielu. Właściwie to nikt. I bardzo słusnie – bo nie wiem.

Nie chodzę na fitness, nie jem jarmuż, nie przesiaduję z ajfonem w popularnych kawiarniach popijając latte macchiato, ani nie biegam (Boże broń!). A mimo to żyję i mam się dobrze. Szokujące, wiem.

Ta książka pokaże wam, jak być szczęśliwym nie robiąc niczego, co się powinno.

Pani Bukowa – kobieta, której nieudolne próby ogarnięcia życia śledzi na Facebooku już niemal pół miliona osób. Mówi otwarcie to, co myślą wszyscy. Lubi jedzenie i internety. I wino. I leżeć sobie...

TOMASZ WOLFF, (r)

Zdjęcie: ARC

ZYCZENIA*Pan jest Pasterzem moim, niczego mi nie braknie...*

Biblia

Dzisiaj, 17 października, obchodzi swój zacny jubileusz życiowy

pan KAROL BURYJAN
z Suchej GórnnejZ tej okazji wiele sił, zdrowia, Bożego błogosławieństwa na dalsze dni życzą żona Zośka oraz Roman, Marta, Marcin, Halina, Joasia, Marek i Szymek.
GL-624**WSPOMNIENIA***Nie umiera ten, kto trwa w pamięci żywych.*

Dnia 18 października przypomnimy sobie 50. rocznicę śmierci

śp. inż. KAROLA KUBICZKA
z Orłowej

który zginął tragiczną śmiercią w kopalni ČSA w Karwinie.

O pamięć i chwilę wspomnień prosi najbliższa rodzina.

GL-619

*Boś była nam szczęściem
i skarbem w rodzinie,
więc imię Twe, Matko,
w nas nigdy nie zginie.*

A. Wawrosz

Dnia 14. 10. 2017 minęła 3. rocznica śmierci naszej Kochanej Mamy, Teściowej i Babci

śp. WANDY MICHLOWEJ
z domu Róż, rodaczki z Karwiny,
zamieszkałej w Czeskim Cieszynie

O chwilę wspomnień prosi córka z rodziną.

AD-033

NEKROLOGI*Największa miłość na świecie zgaśnie,
gdy serce matki na zawsze zaśnie.*

W głębokim smutku pogrzebani zawiadamiamy krewnych, przyjaciół i znajomych, że zmarła w wieku 82 lat nasza Ukochana Mamusia, Teściowa, Babcia, Prababcia, Ciocia i Szwagierka

śp. ANNA FRIEDMANOWA
z domu Sikora, zamieszkała w Jabłonkowie,
ul. Szkołna nr 735

Pogrzeb Drogiej Zmarłej odbędzie się w czwartek dnia 19. 10. 2017 o godz. 13.00 z kościoła parafialnego w Jabłonkowie. W smutku pogrzebana rodzina.

GL-626

CO W TEATRZE**SCENA CZESKA – HAWIERZÓW:** Výchova slečny Rity (17, godz. 19.00);**▲ TRZYNIEC:** Výchova slečny Rity (18, godz. 19.00);**SCENA „BAJKI” – CZ. CIESZYN:** Sněhová królowa (17, godz. 8.30, 10.00; 18, godz. 10.00, 15.00).**CO W KINACH****HAWIERZÓW – Centrum:** My Little Pony (17, 18, godz. 16.00);**Firma OlzaLogistic**

poszukuje pracownika na stanowisko:

MAGAZYNIER**Wymagania:**

- ✓ Dwujęzyczność PL/CZ – poziom podstawowy
- ✓ Znajomość pracy z PC – poziom podstawowy
- ✓ Dobry stan zdrowia
- ✓ Sumienność, lojalność, uczciwość, kultura osobista
- ✓ Prawo jazdy kat. B

Obowiązki:

- ✓ Praca w magazynie – odbiór paczek od kuriera, segregacja, wydawanie paczek, skanowanie
- ✓ Podstawowa komunikacja z klientem

Proponujemy:

- ✓ Zatrudnienie od zaraz na pełny etat w rozwijającej się firmie
- ✓ Stała pensja + dodatki
- ✓ Możliwość rozwoju zawodowego

Swoje życiorysy/CV oraz list motywacyjny w jęz. polskim prosimy przesyłać do 20. 10. 2017 mailowo na info@olzalogistic.com.

GL-607

„Głos Ludu” jest finansowany
ze środkówMinisterstwa Kultury RC, Senatu RP,
Konsulatu Generalnego RP w Ostrawie,
Fundacji Pomoc Polakom na Wschodzie,
i Stowarzyszenia „Wspólnota Polska”MINISTERSTWO
KULTURYSENAT
RZECZYPOSPOLITEJ
POLSKIEJKonsulat Generalny
Rzeczypospolitej Polskiej
w OstrawieS T O W A R Z Y S Z E N I E
„WSPÓŁNOTA POLSKA”

JAN KALABIŠKA, POMOCNIK MFK KARWINA, DLA »GL«: Slavia wykorzystała nasze błędy

Obyło się bez niespodzianki. Piłkarze Karwiny w sobotnim hicie Het Ligi przegrali u siebie ze Slavią Praga 0:2. W fotelu lidera umocnili się z kolei gracze Viktorii Pilzno, którzy w szlagierze 10. kolejki pokonali Spartę Praga 1:0.

Tradycyjnie dla Karwiny w tym sezonie o przegranej zadecydowały kiksy w obronie. Po drzemce stoperów na 0:1 trafili Škoda, a w drugiej połowie po błędzie Eismanna i Lischki ustalili wynik van Buren. – Walczyliśmy, ale piłkarska jakość była po stronie Slavii – powiedział „GL” pomocnik Karwiny, Jan Kalabiška.

– Wszyscy zdawaliśmy sobie sprawę z klasy rywala, ale przegrana po niepotrzebnych błędach boli dwukrotnie – powiedział „GL” ofensywny pomocnik MFK, Jan Kalabiška. – Slavia posiada w swoich szeregach klasowych piłkarzy. Potrafią grać z pierwszej piłki, nie boją się dryblingów i co najważniejsze, są w stanie wykorzystać każdy, nawet najmniejszy błąd rywala – dodał Kalabiška. 31-letni piłkarz przepiąta w tym sezonie lepsze i gorsze występy w barwach Karwiny. W pojedynku ze Slavią ofensywny zawodnik był wyróżniającą się postacią Karwiny. Często próbował akcji jeden na jeden, wspierał też podaniami na

Jan Kalabiška w odważnym rajdzie na bramkę Slavii.

pastnika Tomáša Wágnera, dla którego mecz ze Slavią po miesięcznej przerwie wymuszonej kontuzją był ciężkim orzechem do zgryzienia.

Podopieczni trenera Jozefa Webera po weekendzie mają już tylko punkt przewagi nad strefą spadkową.

JANUSZ BITTMAR

– Stać nas na lepszy futbol. Przed nami trudne kolejki z Teplicami, Pilznenem i Dukłą Praga, ale musimy w tych trzech meczach zdobyć punkty. W przeciwnym razie może być krucho – zaznaczył Kalabiška.

HET LIGA

KARWINA SLAVIA PRAGA 0:2

Do przerwy: 0:1. Bramki: 19. Škoda, 57. van Buren. Karwina: Le Giang – Čolić, Hošek, Lischka, Eismann – Šisler (79. Lingr), Janečka – Moravec, Budínský (62. Ramirez), Kalabiška – Wágner (46. Panák).

BOHEMIANS 1905 OSTRAWA 2:1

Do przerwy: 1:1. Bramki: 33. Kabajev, 58. Reiter – 20. Baroš. Ostrawa: Vašek – Sus, Pokorný, Šindelář, Granečný – De Azevedo (81. Šašinka), Hlinka, Hrubý, Stáňa (46. Pazdera) – J. Šašinka (61. Poznar), Baroš.

Lokaty: 1. Pilzno 30., 2. Slavia Praga 22, 3. Olomouc 21,... 12. Karwina 8, 14. Ostrawa 7 pkt.

EKSTR. PIŁKI RĘCZNEJ

KARWINA LOWOSICE

26:26

Do przerwy: 13:12. Karwina: Marjanovič, Mokros – Brůna 5/2, Zbránek 5, S. Mlotek 4, Piątek 4, Monczka 4, Pindej 1, Nedoma 3, Solák, T. Mlotek, Jiří Užek, Jaščenko, Plaček, Fulneček, Nantl.

Szczypiorniści Karwiny na kilka minut przed końcem prowadzili z Lowosicami 25:22, a więc remis 26:26 można uznać za sukces przyjezdnych. – Zabralo nam koncentrację. Niektórzy zawodnicy w klurowych momentach zagrały zbyt brawurowo, zapominając o defensywnych obowiązkach – skomentował spotkanie trener Banika, Marek Michalisko.

Lokaty: 1. Zubrzi 10, 2. Pilzno 8, 3. Koprzywnica 8,... 6. Karwina 7 pkt.

(jb)

W SKRÓCIE

LOTTO EKSTRAKLASA. Wygrali: Korona Kielce – Wisła Płock 2:0, Jagiellonia Białystok – Lech Poznań 1:1, Piast Gliwice – Sandecja Nowy Sącz 2:2, Bruk-Bet Termalica Nieciecza – Arka Gdynia 1:1, Śląsk Wrocław – Wisła Kraków 0:2, Zagłębie Lubin – Górnik Zabrze 3:2, Legia Warszawa – Lechia Gdańsk 1:0.

RANKING FIFA: POLACY BEZ ZMIAN. W najnowszym rankingu FIFA piłkarska reprezentacja Polski zajmuje nadal szóste miejsce i co za tym idzie – podczas grudniowego losowania fazy grupowej przyszłorocznych mistrzostw świata biało-czerwoni znajdą się w pierwszym koszyku. Pozwoli to Polakom uniknąć trafienia na światowe potęgi, takie jak znajdujący się na prowadzeniu Niemcy czy Brazylia.

MILIK GOŚCINNIE W CHIEVO? Kontuzjowany Arkadiusz Milik odlicza tygodnie do powrotu na piłkarskie boiska włoskiej ekstraklasy, a pracodawcy polskiego napastnika już obmyślą plan awaryjny. Jeśli bowiem Milik nie dojdzie po kontuzji szybko do pełnej dyspozycji, włodarze SSC Napoli rozważają wariant wypożyczenia zawodnika do Chievo Verona – czytamy na łamach „La Gazzetta dello Sport”. (jb)

W Werk Arenie dziś lider tabeli

Stalownicy wrócili z miasta samochodów marki škoda z kompletrem punktów. W niedzielnym meczu 13. kolejki Tipsport Ekstraligi hokeja trzyńczańie zwyciężyli w Mladej Bolesławiu 3:2. Poglębia się tymczasem kryzys w Ostrawie. Zespół Witkowic przegrał na wyjeździe z Libercem 1:2. W ostatnich siedmiu kolejkach ostrawianie aż sześciokrotnie schodzili z tafla na tarczy. Dziś o godz. 17.00 w hicie kolejki Trzyniec zmierzy się z siebie z prowadzącą Kometą Brno.

W Mladej Bolesławiu pierwsze dwie trzecie należały do Trzynieca, w ostatniej odslonie gospodarze zwiększyli obroty i to znacznie. Trzyńczanie, którzy po bramkach Adamskiego, Ciencialy i Irgla prowadzili 3:0, w trzeciej

tercji zmuszeni byli odpierać skomplikowane ataki gospodarzy. Kontaktowy gol Knota z 50. minuty był jednak labędzim śpiewem młodobolesławskiej drużyny. – Zwyciężyliśmy przede wszystkim zasługą świetnej dyspozycji naszego bramkarza Simona Hrubca – skomplementował kolegę z drużyny napastnik Stalowników, Zbyněk Irgl.

Pod wrażeniem rewelacyjnej gry Simona Hrubca był również szkolnionowic Stalowników Trzyniec, Václav Varada. – Po raz kolejny w tym sezonie Šimon uratował nas z opresji. Gospodarze od drugiej trzecji poukładali szyki, stwarzali zagrożenie pod naszą bramką, ale udało nam się wygrać, nawet za cenę nerwów w końcowce meczu – stwierdził Varada. (jb)

Weekendowy serwis piłkarski

FNL

TÁBORSKO - TRZYNIEC 1:0

Do przerwy: 0:0. Bramka: 73. Mršić. Trzyniec: Paleček – Ilko, Čelůstka, Reintam (28. Janošík), Bedecs, Janoščín – Ižvolt (79. Joukl), Vaněk, Kateřiňák, Šumbera – Juřena (61. Dedič).

Piłkarze Trzynieca nie tak wyobrażali sobie weekendową podróż w Południowe Czechy. Ponad 700 kilometrów spędzonych w autobusze robi wrażenie, statystyki meczowe były już jednak mniej imponujące. Jedynego gola zdobył Matej Mršić. Chorwacki pomocnik w barwach Táborska w 73. minucie z granicy pola karnego lewą nogą nie dał szans Palečkowi. Podopieczni Jirego Nečka w ataku praktycznie nie istnieli. Václava Juřenę, którego gospodarze pilnowali jak oka w głowie, zmienił w drugiej połowie René Dedič, obraz gry nie uległ jednak zmianie.

Lokaty: 1. Opawa 22, 2. Cz. Budziejowice 22, 3. Pardubice 21, 4. Trzyniec 20 pkt.

DYWIZJA

L. PIOTROWICE BOGUMIN 2:2

Do przerwy: 2:0. Bramki: 20. i 41. Gomola – 53. Fr. Hanus, 85. Socha. Piotrowice: Pacanovský – Ruisl, Hoffmann, Gill, Bajzath, Dieng, Davero, Mobe (57. Martíkán), Lukáň (89. Chwastek), Gomola, Urban (66. Kondziolka). Bogumin: Švrčina – Ferenc (83. Jakubov), Socha, Koštál, Baculák – Sittek, Palej, Fr. Hanus, Halaška (57. Nowinski) – Ptáček (69. Opic) – Jatagandzidis.

Dla Lokomotywy kolejny mecz ostatniej szansy, dla Bosporu szansa na powiększenie punktowego dorobku – w takim duchu obie ekipy rozpoczęły sobotnie czwartoligowe derby. Gości szybko jednak sprowidziły na ziemię Tomasz Gomola, który najpierw z karnego, a potem wślizgiem zapewnił Lokomotywce dwubramkowe prowadzenie. Bogumińcy wzięli się za odrabianie strat w 53. minucie. Fr. Hanus z „11” wykrzeszał nadzieję, a Socha na pięć minut przed końcem z zerowego

kąta wyrównał na 2:2. – Ten mecz był do wygrania. Gomola był bliski zdobycia hat tricka i myślał, że z tego ciosu rywal już by się nie podniósł – stwierdził trener Piotrowic, Pavel Mazurek. Niedosyt zapanował też w Boguminiu. – Druga połowa należała do moich piłkarzy. Szkoda, że ocknęliśmy się z letargu tak późno – zaznaczył trener Bosporu, Marek Poštulka.

HAWIERZÓW KOZŁOWICE 2:2

Do przerwy: 1:2. Bramki: 8. Klejnert, 58. Skoupý – 24. Nekuda, 27. sam. Lisický. Hawierzów: Směták – Lisický, Bialek, Cigánek, Klejnert, Omašta, Matušovič, Wojnar (81. Zupko), Skoupý, Förster, Lišaník (46. Uher). Mecz na szczytce tabeli zakończył się sprawiedliwym podziałem punktów. Indianie po nietfortnym samobójcu Lisickiego przegrywali 1:2, ale niezawodny w tym sezonie Lukáš Skoupý w 58. minucie wyrównał na 2:2. Dla L. Skoupego była to już ósma bramka w tym sezonie.

Lokaty: 1. Kozłówice 24, 2. Bene-

szów Dolny 24, 3. Hawierzów 21,... 6. Bogumin 17, 16. Piotrowice 7 pkt.

MISTRZOSTWA WOJEWÓDZTWA

Herzmanice – Cz. Cieszyn 3:0, Czeladna – Sl. Orłowa 2:0, Dziećmorowice – Bruntal 1:1 (dla gosp. Tomáš), Szonów – St. Biela 1:0, Břidličná – Karniów 0:1, Haj – Bilowec 3:2, Polanka – Frenštát 2:0, P. Polom – Wracimów 5:0. Lokaty: 1. Dziećmorowice 26, 2. Haj 26, 3. Czeladna 24,... 13. Cz. Cieszyn 9, 15. Orłowa 8 pkt.

IA KLASA – gr. B

Datynie Dolne – St. Miasto 0:1, Wędrynia – Bystrzyca 4:0 (Vlachovič 2, Racko, Szymczyk), Dobra – Stonawa 0:0, Sedliszcze – Olbrachcice 1:3 (dla gości: Chumchal 2, Wojtyna), Dobratice – Jabłonków 2:1 (dla gości: Szotkowski), Hrabowa – Brusperk 0:3, Jistebník – Libhošť 2:0. Lokaty: 1. Datynie Dolne 19, 2. Dobra 17, 3. Dobratice 16, 4. Stonawa 16,... 9. Wędrynia 12, 10. Olbrachcice 12, 12. Bystrzyca 10, 13. Jabłonków 8 pkt.

IB KLASA – gr. C

Toszonowice – Rzepiszcz 2:2, Dą-

browa – Luczina 0:1, Sucha Góra – Śmiłowice 0:1, Lutynia Dolna – Wąclawowice 2:0, Nydek – Gnojnik 1:2, L. Piotrowice B – Raszkowice 1:2, I. Piotrowice – Wierzniewice 1:3. Lokaty: 1. Lutynia Dolna 24, 2. Luczina 22, 3. Wierzniewice 22 pkt.

MP KARWIŃSKIEGO

F. Orłowa – B. Rychwałd 1:3, Sn. Hawierzów – G. Błędowice 1:3, TJ Pietwałd – Sj Pietwałd 1:0, Łąki – V. Bogumin 7:0, Zabłocie – Żuków Górnego 6:2, Cierlicko – G. Hawierzów 2:1. Lokaty: 1. Zabłocie 21, 2. G. Błędowice 19, 3. L. Łąki 18 pkt.

MP FRYDEK-MISTEK

Piosek – Noszowice 4:5, Oldrzycowice – Starzicz 1:0, Mosty k. J. – Gródek 7:1, Wojkowice – Bukowiec 6:2, Niebory – Nawsie 5:0, Kozłowice – Baszka 3:5, Metylowice/Frydlant B – Palkowice 2:1. Lokaty: 1. Oldrzycowice 25, 2. Mosty k. J. – Kozłowice 22, 3. Kozłowice 19 pkt.

RP FRYDEK-MISTEK

Wędrynia B – Przno 0:0, Milików – Chlebowice 3:2, Śmiłowice B – Ticha B 2:2, Janowice – Liskowiec 0:1. Lokaty: 1. Liskowiec 26, 2. Janowice 19, 3. Wędrynia B 18 pkt. (jb)